

N:o 66.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 April 1881, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående anvisande på Riksgäldskontoret af fyra utaf innevarande Riksdag beviljade anslag.

(R. A.)

Innevarande Riksdag har för år 1882 beviljat, bland andra, följande anslag, nemligen:

till statens jernvägsbyggnader i Norrland	kronor 2,500,000: —
till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade jernvägar	» 350,000: —
till bestridande af kostnaderna för uppförande å statens jernvägstrafiks tomter i kvarteret Svanen i Stockholm af en byggnad, innehållande expeditions- och tjenstelokaler samt åtskilliga boställslägenheter för innehafvare af befattningar vid statens jernvägstrafik	» 200,000: —
samt till låneunderstöd för enskilda jernvägar	» 1,000,000: —

Summa kronor 4,050,000: —

Obestriddigt lärer vara, att anslagen till statens jernvägsbyggnader i Norrland och till låneunderstöd åt enskilda jernvägar måste med lånta medel utgå och, i följd deraf, böra på Riksgäldskontoret anvisas. Jemväl anslag af den beskaffenhet som de ofvan nämnda, till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade jernvägar och till uppförande af byggnader i kvarteret Svanen, hafva under de senare åren på Riksgäldskontoret anvisats och med upplånta medel bestridts. Utskottet anser likväl en skilnad förefinnas mellan nyss nämnda anslag och anslagen till de egentliga

jernvägsbyggnadernas utförande samt håller före, att dylika anslag till mindre byggnader och anläggningar lämpligen borde å riksstaten anvisas. Om dylika efter en bandels färdigbyggande förekommande eller för trafikförvaltningen erforderliga, jemförelsevis mindre utgifter i regeln utginge af skattemedel, skulle sådant antagligen leda till ökad sparsamhet, och Utskottet anser sig böra såsom eftersträfvansvärdt framhålla, att dylika anslagsfordringar för framtiden må kunna tillgodoses, utan att ökning af statsskulden deraf må behöfva föranledas. För den förevarande statsregleringen synes dock nu i fråga varande tvenne anslag ej kunna å riksstaten anvisas, utan att antingen det belopp, hvarmed förstärkning af statsverkets grundfond eljest kan ega rum, minskas, eller ock bevillningen ökas med ett motsvarande belopp, hvilken senare utväg Utskottet ej ansett sig kunna föreslå för beredande af tillgång till en utgift af sådan beskaffenhet som i fråga varande tvenne anslag å tillhoppa 550,000 kronor.

Utskottet har således funnit sig böra föreslå Riksdagen att på Riksgäldskontoret anvisa äfven nyss nämnda för år 1882 beviljade tvenne anslag.

I fråga om sättet för fyllande af det lånebehof, som genom anvisande på Riksgäldskontoret af förenämnda anslag å tillhoppa 4,050,000 kronor uppkommer, har Utskottet ej funnit skäl frångå det i enahanda afseende af sistlidna års riksdag fattade beslut, eller att upplåningen bör ega rum genom försäljning af obligationer, tillhörande vare sig 1872, 1875, 1878 eller 1880 års lån, dock ej annorledes än i mån af behof.

I sammanhang med frågan om sättet för bestridande af förevarande anslag har Utskottet till behandling förehaft den del af Herr *Nils Peterssons* inom Andra Kammaren väckta och till Stats-Utskottet remitterade samt i Utskottets Utlåtande N:r 40 redan till en del behandlade motion (N:r 152), i hvilken motionären föreslagit Riksdagen besluta att icke vidare upptaga utländska lån, men i stället bemyndiga fullmäktige i Riksgäldskontoret att upplägga ett inhemskt lån till belopp af tio millioner kronor för att vid behof användas som låneunderstöd åt enskilda jernvägsbolag, mot vilkor, som fullmäktige skulle ega att närmare bestämma, och att utgå under fem år med två millioner årligen samt upplagdt med så kallade premieobligationer och i svenskt mynt i små valörer.

Såsom bekant, hafva fullmäktige i Riksgäldskontoret under sistlidna år upplagt ett svenskt 4-procent statslån i kronor, pund sterling, francs och riksmark, afsedt dels till konvertering af äldre för jernvägsbyggnader upptagna lån, dels till fyllande af svenska statens lånebehof under den tid konverteringen pågår. Vid sådant förhållande torde det ej kunna ifrågakomma att, såsom i omförmälda motion föreslagits, meddela bestämmelser om uppläggande af ännu ett nytt statslån. Sådant synes ej heller erforderligt för vin-

nande af det syfte, motionären angifvit och hvilket synes äfven Utskottet värdt att eftersträfvä, nemligen att så mycket som möjligt minska den utländska skuldsättningen. Obligationerna af 1880 års lån äro nemligen, såsom här ofvan antydzts, utgifna äfven i svenskt mynt och således inom landet af-sättliga; i de om deras öfverlåtande hittills träffade aftal hafva Sveriges Riksbank och en enskild inhemsk penningeanstalt med betydliga belopp participerat; och dessa obligationer förefinnas jemväl i små valörer, enär obligationsbeloppet af Ser. D utaf nämnda lån ej uppgår till 400 kronor.

Utskottet hemställer:

1:o

att de under innevarande riksdag för år 1882 beviljade anslag till statens jernvägsbyggnader i Norrland, till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade jernvägar, till bestridande af kostnaderna för uppförande å statens jernvägstrafiks tomter i kvarteret Svanen inom Stockholm af en byggnad, innehållande expedition- och tjenstelokaler samt åtskilliga boställslägenheter för innehafvare af befattningar vid statens jernvägstrafik, samt till låneunderstöd för enskilda jernvägar må till utgående från Riksgäldskontoret anvisas, och Riksgäldskontoret bemyndigas att medelst försäljning af obligationer, tillhörande vare sig 1872, 1875, 1878 eller 1880 års lån, i mån af behof bereda erforderlig tillgång till förenämnda anslags bestridande; samt

2:o

att Herr Nils Peterssons ofvan berörda motion, i hvad den afser statens upplåning, ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 20 April 1881.

På Stats-Utskottets vägnar:

E. KEY.

Reservation vid punkten 2:o:

af Herr *Nils Petersson*.